

53
STRÖMMA
hembygdsförening
JUNI

Strömma - kanal.

NR 53 JUNI 1993.

STYRELSE OCH FUNKTIONÄRER 1993 - 1994.

ARNE RÅDBERG, Ripv. 17	ordf.	571 401 80
LASSE HEDRÉN; Grenv. 1	v ordf.	571 406 28
KERSTIN SJÖDAHL, Våmfjärden	sekr.	571 407 68
MONICA OHLSSON, Lärkst. 10	kassör	571 405 67
ANNIKA VOLTAIRE, G:la Fågelbrov.1, ledamot		571 414 41

LENA KARMI	suppleant	571 406 34
KARIN WELLSTADIUS	"	571 411 41
GUN SEGERSTEDT	"	571 406 04
ANNIKA LILLIENWALL	"	571 405 21

HASSE LINDSTRÖM, revisor	revisor	571 405 52
ROLF RÅDBERG	"	571 407 61
ULLA JONSSON	suppleant	571 405 52

EDGAR PETERSSON	valberedn.	571 412 74
BENGT BERG	"	0102-731865

MEDLEMSAVGIFTEN FÖR VUXEN 60:-/år.

BARN OCH UNGDOM UNDER 15 ÅR 10:-

POSTGIRO 98 57 43 - 4

STRÖMMA HEMBYGDSFÖRENING

Författarna är själva ansvariga för det skrivna.

Plocka gärna material ur tidningen, men var snäll ange källan.

Material till tidningen sändes till:

Gudrun Gröndahl

Alrotsvägen 2, 139 60 Värmdö.

Telefon 08 - 571 400 80.

Efter den 1/7 93 har jag även adressen:

Trallbanevägen 5, 134 43 Gustavsberg.

Ordföranden har ordet

Hej!

Valborg firades som vanligt nere på kanaltomten. Jag vill rikta ett stort tack till alla som medverkade till att det blev en fin kväll.

På årsmötet togs det upp om vägverkets planer på en ny bro över Strömma kanal, jag lovade att vi skulle skriva om detta i tidningen (det finns en speciell artikel om detta)

Nästa aktivitet är den traditionella Strömmadagen den 27 Juni.

Välkomna upp

Arne Rådberg

Protokoll från Strömma Hembygdsförenings
årsmöte lördagen den 17 April 1993

Plats: Stockstugan, G:la Fågelbrovägen 1

1. Ordförande Arne Rådberg hälsade alla välkomna och förklarar mötet öppnat.
2. Till mötesordförande valdes Arne Rådberg och som sekreterare Kerstin Sjö Dahl.
3. På frågan om mötet blivit stadgeenligt utlyst blev svaret ja.
4. Till att justera dagens protokoll valdes Benny Ohlsson och Totte Lillienwall.
5. Verksamhetsberättelsen upplästes, Balans och Resultaträkning gicks igenom, godkändes och lades till handlingarna.
6. Revisionsberättelsen lästes upp där revisorerna godkände styrelsens arbete och tillstyrkte ansvarsfrihet.
7. Mötet beviljade styrelsen full ansvarsfrihet för det gångna året.
8. Omval av Arne Rådberg som föreningens ordförande, 1 år.
9. Val av ledamöter. Kerstin Sjö Dahl och Annika Voltaire valdes på två år och som suppleanter Gun Segerqvist och Karin Wellstadius också på två år,
10. Revisorena Hasse Lindström och Rolf Rådberg omvaldes, likaså Ulla Jonsson som suppleant.
11. Edgar Pettersson och Bengt Berg omvaldes som valberedare.

12. Val av festkommitteér.
Valborgskommitté: Birgitta Rådberg och Lasse Hedrén.

Strömmadagskommitté: Annika Lillienwall och Viola Carlsson.

Julmarknadskommitté: Britt-Marie Lantz och Monika Ohlsson.
13. Årsavgiften oförändrat 60 kr för vuxen per år. Barn/ungdom under 15 år 10 kr.
14. Arbetsgrupp - lider. Ulf Wellstadius och Hasse Lindström valdes att bilda en grupp för att försätta Stickans arbete med projekteringen. Mötets åsikt var att under detta verksamhetsår hålla hög standard på befintliga byggnader. men att vi måste planera för framtiden.
15. Övriga frågor. Arbetsdag-hembygdstomten Städning söndag 25/4 kl. 10.00.

Strömmabron - Möte i Gustavsberg - Arne Rådberg deltar och rapporterar i tidningen.

Strömma Hembygdsförenings idrottsförening visade uppsina tröjor. Ungdomarna skall måla huset som tack för vår sponsring.
16. Ordförande avslutade mötet med att tacka för gott arbete i styrelsen och kommitteér.

Vid protokollet. Kerstin Sjödahl
Justeras

Totte Lillienwall

Benny Ohlsson

STRÖMMA HEMBYGDSFÖRENING

ÅRSBOKSLUT PER 92-12-31

BALANSRÄKNINGTillgångar

Kassa	0,40
Postgiro	13.737,52
Checkkonto	76.691,00
S:a kassa/bank	90.428,92
Lager dräktmaterial	12.040,50
<u>SUMMA TILLGÅNGAR</u>	<u>102.469,42</u>

Skulder

Leverantörsskulder	-2.024,00
Ungdomsfond	-12.000,00
Hembygdsfond	-61.000,00
Flyktinghjälpfond	-3.867,00
Forskningsfond	-10.000,00
Folkets Hus Fond	-1.345,00
Eget kapital	-10.788,02
Årets vinst	-1.445,40
<u>SUMMA SKULDER</u>	<u>-102.469,42</u>

Balansräkningen är granskad och godkänd

*Hans Lindström*Hans Lindström
Revisor*Annika Voltaire*Annika Voltaire
Kassör*Rolf Rölling*Tryckfelsenisse

I förra numret kom det tyvärr in fel bokslut, vi beklagar detta men här kommer det rätta.

Arne

STRÖMMA HEMBYGDSFÖRENING

ARSBOKSLUT PER 92-12-31

RESULTATRÄKNING

Rörelsens intäkter

Medlemsavgifter	18.920,00
Anslag	8.000,00
Gåvor	925,00
Försäljning hantverk	37.371,30
Uthyrning lokal	3.650,00
Övriga intäkter	<u>11.020,90</u>
S:a intäkter	79.887,20

Rörelsens kostnader

Föreningsaktiviteter	-4.667,80
Material till hantverk	-20.093,50
S:a materialkostnader	-24.761,30

Hembygdsforskning -2.717,70

Lokalkostnader Stockstugan	-12.688,00
Lokalkostnader Kanaltomten	-1.253,00
Reparation/underhåll Stockstugan	-13.846,00
Inventarier	5.815,00
S:a lokalkostnader	-33.602,00

Förbrukningsmaterial	-1.225,00
Kontorsmaterial	-11.570,50
Kopieringskostnader	-961,00
Telefon	-1.346,00
Porto	-2.247,10

Försäkringar	-1.234,00
Föreningsavgifter	-3.620,00
PR/Reklam	340,00
Övriga kostnader	-1.749,60

S:a kostnader -85.374,20

Finansiella intäkter

Ränteintäkter 6.932,40

ÅRETS RESULTAT 1.445,40

Balansräkningen är granskad och godkänd

Hans Lindström

Hans Lindström
Revisor

Annika Voltaire

Annika Voltaire
Kassör

Rolf Hedberg

REVISIONSBERÄTTELSE

I egenskap av ordinarie revisorer vill vi avge följande rapport till årsmötet i Strömma Hembygdsförening för 1992.

Under året har föreningen haft två kassörer, Stig Gröndahl (jan-ockt) som efter insjuknande ej kunnat fullfölja sitt uppdrag. Annika Voltaire (nov-dec).

Vi har granskat räkenskaperna och inte funnit anledning till anmärkningar.

Vi tillstyrker därför,

att årsbokslutet med resultat och balansräkningen den 31 12 1992 fastställs

att styrelsens ledamöter och kassaförvaltarna beviljas ansvarsfrihet för förvaltningen under 1992.

Strömma i april 1993

.....
Hans Lindström

.....
Rolf Rådberg

Protokoll fört vid konstituerande styrelsemöte med
Strömma Hembygdsförening 17 april 1993.

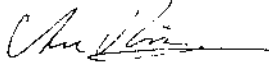
Närvarande:	Arne Rådberg	Ordförande
	Lasse Hedrén	Vice ordförande
	Monika Ohlsson	Kassaansvarig
	Kerstin Sjödahl	Sekreterare
	Annika Voltaire	Ledamot
	Annika Lillienwall	Ledamot
	Gun Segerqvist	Suppleant
	Karin Wellstadius	Suppleant

1. Ordförande hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat. Styrelsen konstituerar sig enligt ovan.
2. Beslutades att firman tecknas av ordföranden och kassaansvarig var för sig. Protokoll till bank och post.
3. Arne Rådberg förklarar mötet avslutat.

Vid protokollet

Kerstin Sjödahl

Justeras

Arne Rådberg

HÖGBRO ÖVER STRÖMMA KANAL

Tisdagen den 20 april kallades Strömma Hembygdsförening, politiker och de fastighetsägare som kan bli berörda av vägverkets planer, till ett informationsmöte i Gustavsbergs folkets hus.

Vägverket har haft tankar på en ny bro över Strömma sedan 50 talet.

Hösten 1990 återupptogs skissarbetet på vägverket för en ny högbro då som en plan för riksvägar och länstrafikanläggningar samt bärighetshöjande åtgärder.

Vid det aktuella tillfället reagerade vi kraftigt mot högbron och Kommunstyrelsen avvisade förslaget och uttalade att bärighetshöjande åtgärder föreslås utföras i huvudsak inom befintlig vägsträckning.

Vägverket har presenterat 3 olika alternativ en 12 meters bro öster om den gamla, en 8 meters eller 12 meters bro väster om den gamla som då kallas portal för nyttotrafiken, en 8 meters bro som kommer att bli öppningsbar.

Det tredje alternativet är en breddning av den gamla öppningsbara lågbron som är det enda alternativet som man kan acceptera.

En högbro kommer att förstöra hela samhället då 8 eller 12 meter höga pelare kommer att gå rakt över Lillienwalls båtverkstad och sedan över Strömma Handels parkering.

Tisdagen den 11 maj hade vi kallat Strömmaborna till ett informationsmöte i Stockstugan. Det kom så många att vi inte fick plats utan måste hålla mötet utomhus, drygt 150 personer var närvarande.

Efter handuppräckning blev det ett enhälligt beslut att det enda man kan gå med på är en bredare lågbro på den plats där den gamla ligger.

Protester mot högbroalternativen hörs inte bara från Strömmaborna utan även från andra delar av kommunen. Vi har på bara några veckor fått in 1500 namnunderskrifter.

En gammal kulturbygd kommer att slås sönder.

Då kanalen passerar genom ett samhälle med flera tusen personer sommartid, kommer hälften av dessa att hamna på fel sida och få svårt att ta sig till affären och umgänget i Strömma kommer att påverkas negativt.

Det finns därmed stor risk att affären och andra arbetsplatser måste läggas ner.

En högbro medför att en bullermatta läggs över hela Strömma området, nu dämpas trafikbullret av intilliggande skog och busk.

Det är även mer estetiskt tilltalande med en lågbro där man har ögonkontakt med den närliggande mycket vackra naturen.

En lågbro dämpar trafiken och är därför bra för både trafiksäkerheten och miljön.

En gammal och känd turistled kommer att försvinna.

Strömma kanal är en av de få vattenleder som finns kvar och är av riksintresse.

Det finns dokumenterat att bron över Strömma kanal har funnits där sedan 1835 eventuellt byggdes bron redan 1832 då kanalen muddrades.

Strömma bron har därmed funnits i minst 158 år på så gott som samma ställe. Vi vill att den ska få finnas i minst 158 år till.

Detta är bara ett litet urval på argument mot en högbro.

En arbetsgrupp med representater från väg och samfälligheter har skickat skrivelser till alla politiska partier i Värmdö samt Kommunledning och Vägverket.

Skrivelser har även sänts till Stockholms Läns Hembygdsförbund då de har ett annat kontaktnät.

Vi återkommer så fort vi har något nytt att berätta.

Arne

VALBORG - 93.

Som tur var hade vi fått tillstånd att tända brasan på Valborg, trots de torra väderförutsättningarna. Festligheterna kunde köra igång som vanligt.

Kaffe med dopp, korv, popcorn och godis gick åt som smör i solsken.

Arne, våran "Fyrmästare" såg till att fyrverket blev effektivt. Spridda stämmor hördes vid brasan, så jag utgår ifrån att alla trivdes.

Ett stort tack till alla som ställde upp för att föra traditionen vidare på Kanaltomten.

Det är roligt för oss som övervintrat i Strömma att träffa sommar-Strömmingarna under trevliga former.

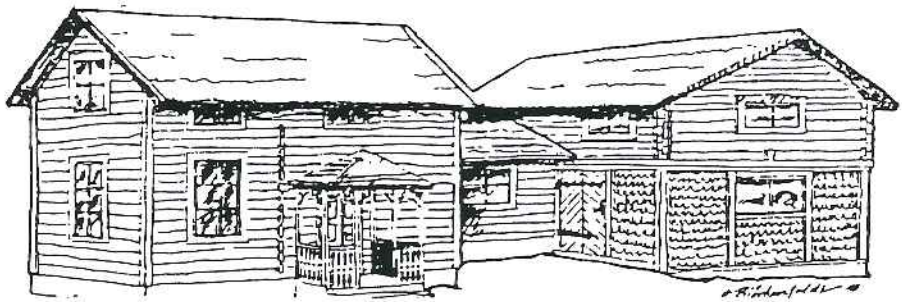
Lasse Hedrén

G R A T T I S !

2 Strömma-killar kom i mål och klarade MARATON under 4 timmar!

Fredrik Berg och Stefan Hedlund var namnen.

G R A T T I S !

STRÖMMA - DAGEN .

SÖNDAGEN 27 JUNI 1100 - 1500.

PLATS: STOCKSTUGAN
G:1a Fågelbrovägen 1

VI INLEDER DAGEN MED ATT HÄLSA
VÄRMDÖ KYRKA VÄLKOMMEN
TILL ATT LEDA EN BYGUDSTJÄNST

DÄREFTER STARTAR
MARKNAD MED SERVERING, UNDER-
HÅLLNING, FÖRSÄLJNING, LOTTERIER
OCH MYCKET ANNAT.

DURSPELARE HANTVERK

DEN
SVENSKA
HISTORIEN

Runt om i Sverige, på alla museer, kan man se och lära om Sveriges rika historia. Museerna har gjort sina utställningar på ett lättsamt och spännande sätt, så att man lätt tar till sig kunskaperna som de ger.

Även hembygdsföreningarna i Värmdö har, tillsammans med Vuxenskolan, ordnat utställning om den Svenska Historien. Den visades under mars-april i Runda huset och vandrar nu runt på olika platser.

Under STRÖMMA-DAGEN och ett tag framöver kan du se den i STOCKSTUGAN. Har du inte möjlighet att komma på Strömmadagen, så ring någon av oss så öppnar vi och visar den.

Gudrun

V E R N I S S A G E
P Å S T R Ö M M A D A G E N .

NENNE BACKMAN visar sina vackra tavlor i Stockstugan under Strömma-dagen. Passa på att köpa eller beställa direkt av henne.

Eric Thorin hälsas välkommen tillbaka, nu med ett kåseri om vilka äventyr man kan drabbas av på landet.

BIN I SKORSTEN -
ABSOLUT INTE EN BISAK.

Honung är sommaren lagrad på burk, brukar vår biodlande vän säga efter ett par groggpinnar. Och nog är det trevligt att stå vid hans bikupor och betrakta trafiken. Bin in och bin ut i en aldrig sinande ström. Mycket roligare än att ha dem i skorstenen, vilket vi hade för några år sedan. Utan vår vetskap slog de till och snart började vilsekomna bin kravla omkring på golv och fönsterbräden. Situationen var besvärlig, på ett eller annat sätt måste vi få våra störande grannar avhysta.

Vi talade med vår biodlande vän, som tyckte fredliga medel i första hand skulle praktiseras. Varför inte försöka få sällskapet att frivilligt lämna huset med hjälp av en "bilåda" strategiskt uppriggad på skorstenen? En tilltalande idé, ansåg vi. Inte ville vi bina något ont, bara bli av med dem.

Någon dag senare besteg vår biodlande vän taket iförd imponerande hatt med skyddande slöja och spanade ner i skorstenen. "Jag ser samhällen i två pipor och det är full fart i båda", rapporterade han.

Jag stod nedanför och tittade på. Hans närvaro verkade inte störa trafiken. Bina flög upp och ned, ett och annat landade på hatten och spatserade på slöjan, men lyfte snart mot mer givande mål. Allt såg lungt och avspänt ut, kanske var det snälla bin vi delade hus med.

Plötsligt var det något som misshagade bina. Storlarm gick och ur skorstenen välldes som en gråsvart rökpust ett oräkneligt antal upprörda bin. Som japanska kamikazeflygare störtade de sig över den längs taknocken retirerande fridstöraren. Under flykten tappade han hatten och den rullade som ett hjul utför takpannorna. Utan att tänka mig för, skyndade jag till stegen för att underlätta den flyendes nedfart. En handling som förvandlade mig från åskådare till medbrotsling. "Rökpusten" delade sig, jag omvärvdes snabbt av ilsket stickande bin.

Bäst fly än illa fäkta, heter det, och det var just vad vi gjorde. I en för vår ålder meriterande hastighet löpte vi hojtande och flaxande med armarna bort från stugan och sökte skydd i skogen utanför staketet. Och inne bland träden och buskarna upphörde plötsligt förföljandet. Som på ett givet tecken återvände bisvärmen till den kära skorstenen. Kvar stod vi, flämtande och pustande och glodde på varandra. Överallt där inte kläder skyddat var vi stuckna. I huvudet, på hals, ansikte och händer började kliande och hettande bulor slå upp.

Vi återvände till stugan, turades om att titta i spegeln. Vi såg ruggiga ut. Rödögda som bedagade mörtar, knöliga och svullna. Bakom skyddande fönsterrutor hade min hustru åskådat slutet på den märkliga föreställningen. Hon betraktade oss med en blandning av djup medkänsla och med möda återhållet skratt. "Jag tror det bästa herrarna kan göra är att ta bilen och illa kvickt fara till sjukhuset", var hennes välvilliga råd.

En halvtimme senare satt vi i akutens väntrum. En vänlig syster tog hand om oss, kollade tempen och förklarade viskande att som vi såg ut kunde vi räkna på förtur. De omkringsittande betraktade nyfiket våra rödmosiga och uppsvällda fysionomier.

"Vafför ser fabbröderna ut så där, mamma?" utlät sig en vetgirig gosse och drog uppfordrande modern i tröjärmen.

"Tyst, Pelle," svarade hon besvärad, "titta på Kalle Anka istället."

Pelle vände blad, men höll ögonen på oss. Kalle Anka kunde inte konkurrera.

"Väldigt vad handen svullnar på dej," sa gråhårsmannen snett emot. "När du kom såg jag knogarna, nu liknar fingrarna mest ett knippe korvar. Vad är det för fel på dej?"

"Bistucken, minst trettio stick."

"Åh, fy fasiken, det är ju sånt man kan dö av om man är känslig," varnade gråhårsmannen.

"Jag vet, just nu känner jag mig väldigt känslig," sa jag och behövde inte anstränga mig för att se lidande ut.

Dörren öppnades till doktorn, det var vår tur. Hon var ung och söt, sval och behärskad i sin vita rock. Hon granskade våra bulor och rodnader, undrade hur vi mådde och skrev ut antibiotika. Snabbt iväg till apoteket, där vi också väckte viss uppmärksamhet.

Jag plockade i mig ordinerad medicin i tio dagar och det hjälpte, långsamt krympte bulorna, klåda och rodnad försvann. Men kvar i skorstenen fanns bina, helt obekymrade om allt ståhej och elände de fört med sig. Vad göra? En granne visste besked: "Tala med Valter, han är en i många konster förfaren man och kan säkert hjälpa dig."

Och Valter sa så här: "Inga problem, jah hänger ett par ampuller i skorstenen, pluggar piporna med säckar och efter en vecka är allt slut. Det jobbigaste blir att få skorstenen så ren att inga honungsrester lockar nya svärmaratt göra sig hemmastadda."

Sedan Valter gjort sitt kom vår biodlande vän och rensade piporna. Och nere vid sotluckorna fyllde min hustru och jag ett par baljor med bin, larver, kletig honung och sönderbrutna vaxkakor.

Sedan dess har vi sluppit störande grannar, inte ett knäpp har hörts uppifrån storspjället. Fast den goda honung vår biodlande vän av och till förser oss med håller förstås gamla minnen vid liv.

Eric Thorin

H J Ä L P ! H J Ä L P !

VI BEHÖVER FLER AKTIVA KÄMPAR
I VÅR HEMBYGDSFÖRENING!
ETT TREVLIKT OCH ROLIGT ARBETE
KONTAKTA OSS PÅ STRÖMMA-DAGEN
OCH ANMÅL DITT INTRESSE.

RAPPORT FRÅN DRÄKTKURSEN.

De flitiga deltagarna i dräktkursen har nu av-
verkat vårterminen.

Det har varit mycket trevliga träffar vi haft på
onsdagskvällarna. Nyfikenheten på vad de andra
åstadkommit och stoltheten att få visa upp vad
man själv hunnit med, har varit stor. Det har
märkts under kursen att alla har lyckats över-
träffa sig själva. Repliker som "det här klarar
jag aldrig av" har kommit på skam. Resultatet har
blivit ett snyggt, färdigt arbete.

Vi kom överen om att höra av oss till varandra
under hösten, för att fortsätta träffarna. De som
är färdiga med dräkten kanske tar med ett annat
handarbete. Det skulle bli som en litet blandad
syjunta. Men vi har inte pratat färdigt om det.
Vi får se hur det utvecklas. Till dess:

HA EN TREVLIG SOMMAR!

Du som är intresserad och vill komma med i grup-
pen ring: Kerstin 571 407 68 Gudrun 571 400 80.
Vuxenskolan 570 221 62.

GG.

*Trevlig
sommar!*

KJERSTIN SOHLBERG har varit vänlig och låtit oss ta del av nedanstående minnesanteckningar.

CARL A. SALMONSON var Kjerstins svärfar. Han var affärsman och drev firma i Stockholm.

Hans far, OTTO SALMONSON, var magistratsekreterare i Stockholms Rådhus. Han lär vara den första juden i Sverige som hade en offentlig tjänst. Judar var ju annars hänvisade till handel. Alla andra yrken var stängda för dem.

Det är Otto Salmonson som målat tavlan som föreställer "Dasset på Didriksdal" som Kjerstin skänkt till Strömma hembygdsförenings museum.

UTDRAG UR MINNESANTECKNINGAR GJORDA AV KAPTEN CARL A. SALMONSON (1887 - 1977).

När det yppade sig ett tillfälle att få arrendera jakten på det vidsträckta Fågelbrolandet, avskilt från det egentliga Wermdön genom Strömma kanal och sålunda helt nära Stockholm, samtidigt som vår familj kunde få hyra ena huvudbyggnaden å Fågelbro Säteri, så kommo vi att tillbringa sommaren 1895 på dette ställe.

Fågelbrolandet var på den tiden, innan bilarna ännu blivit ett allmänt samfärdsmedel, tämligen obebyggt. Runt Våmfjärden funnos då endast trenne större gårdar, det nyssnämnda Fågelbro, Malma samt Didriksdal, den sista en underbar plats, där vi sedermera skulle tillbringa åtskilliga lyckliga år. I övrigt fanns ett och annat torp på stora avstånd från varandra, under det att inpå 1900-talet där vuxit upp veritabla villastäder på många håll.

Ägaren till Fågelbro, Ehrenfrid Silfverhjelm senior, var en patriark av den gamla stammen och umgänget bestod mest av godsägare från hela det vidsträckta Wermdön, för vilka det då och då hölls fester i den gamla grandiosa stilen. En person, som särskilt slog an på pojksinnet, var Calle Cederström på Brunn, sedermera den s. k. flygarbaronen. Man kunde aldrig se sig mätt på alla hans upptåg, trolleriföreställningar och kortkonster. Han var även skicklig hypnotisör och jag minns speciellt en gång, när han befallde en äldre distingerad dam att ställa sig på huvudet i en soffa, något som hon aldrig i nor-malt tillstånd i sina vildaste drömmar skulle kunna tänka sig eller ha kunnat ens utföra. Hon gick faktiskt till soffan och skulle just försöka slå upp benen mot väggen, då de övriga närvarande damerna i djup moralisk indignation rusade fram och fick ned henne i sittande ställning. Till stor besvikelse för oss ungdomar.

Många av hans trick och mer eller mindre vågade upptåg i trakten, från den tiden, skulle kunna framdragas, men torde det mesta vara känt redan genom andra krönikörer. Tyvärr började jag ej föra dagbok förrän straxt efter sekelskiftet, eljest skulle säkerligen åtskilliga minnesvärda episoder kunna relateras från denna sommar.

Från och med 1897 tillbringade vi somrarna på det ovannämnda Didriksdal, en gammal byggnad från 1700-talet med två våningar i mittelpartiet och belägen i en stor trädgård med tillhörande park vid nordöstra hörnet av Våmfjärden.

Denna fjärd, c:a en mil i omkrets, var och är fortfarande märklig därigenom, att salthalten å vattnet är betydligt högre än skärgårdsvattnet utanför. Genom ett smalt c:a 10 meter brett sund står den i förbindelse med Östersjön. Vattnet i

detta sund rinner ömsom in, ömsom ut och genom stark avdunstning under tidernas lopp har salthalten stigit, ett fenomen i smått liknande Medelhavet och Atlanten med sitt Gibraltarsund. En följd därav var, att räkor av vanligt format, och som man i övrigt endast sporadiskt anträffar i Östersjön, trivdes gott inne i fjärden. Denna var dessutom oerhört fiskrik. Gäddor av ansevärt format (den största av oss fångade på stångkrok vägde 11 kg.) kunde med lätthet tagas i obegränsad mängd, abborrar upp mot kilot, stor ål och vackra sutare hörde till ordningen för dagen. Till och med rödspettor kunde någon enstaka gång fastna på långreven. På eftersommaren kunde vi två bröder fånga ål i stora kvantiteter, som vi sände i lådor om 50 st. eller mer till vår fiskmånglerska i Östermalms saluhall, därigenom erhållande ett aktningvärt tillskott till våra veckopengar. Det var här i detta fiskarens elderado, som mitt stora, sedermera i livet allt uppslukande intresse för sportfisket föddes och fick riklig näring. Men mera härom senare.

Didriksdal blev vår sommarbostad åren 1897-1905 och är det självfallet svårt att hålla minnena isär, till dess jag började föra dagbok från och med 1903 års ingång, men många lustiga och drastiga episoder ha etsat sig in i hjärnvindlingarna, episoder som för det mesta knappast kunna ha intresse för utomstående, men vilka dock oaktat sin obetydlighet kunna väcka glada hågkomster hos mina närmaste.

Ställets trädgård, vars avkastning ingick i hyran, var som sagt storartad. Mängder av fruktträd, stora och små, lämnade delikata enorma franska päron, äpplen av alla de slag och plommon, stora röda, vanliga gula samt Reinecluses, för att inte tala om massor av bigarräer och andra körsbär

samt krusbär och vinbär. Skötseln fordrade hjälp och varje sommar engagerades en kunnig Rättvikskulla för grovarbetet.

De första åren var hela trädgården invaderad av hundra- för att ej säga tusentals paddor, som särskilt efter regn utgjorde en formlig landsplåga. Efter skymningens inbrott var det praktiskt taget omöjligt att gå i trädgården utan att trampa på dessa djur. En dag beslöt vi oss för att söka utrota dem radikalt och efter en regnig eftermiddag gingo vi man ur huse med korgar på armen och plockade paddor, som sedan tömdes i en stor säck, på vars botten lagts några stenar. Sedan vi fyllt en och en halv säck (otroligt men sant!) kördes dessa på kärra till det norrut belägna Brevikssund och tippades i för dränkning. Proceduren upprepades nästa kväll, då skörden blev i det närmaste en halv säck. Sedan voro vi för lång tid framåt befriade från paddplågan. Det enda djur som skonades, var den s.k. padddrottningen av en mindre katts storlek och jag har varken förr eller senare sett en padda av dylika dimensioner i vårt land. Hon bodde i en redskapsbod under husets veranda mot trädgården och brukade nästan var kväll sätta sig i dörröppningen, där hon utfodrades med ett fat mjölk. Hon spelade för övrigt en gång en roll i ett av våra pojkestreck, då vi en kväll stoppade henne längst ner i dalkullans säng. Dennas skrik, då hon fick sina bara fötter mot den kalla paddan, kommo oss bröder att rysa av välbehag över vårt lyckade spratt, även om det självfallet renderade oss skopor av ovett från föräldrarnas sida.

Min bror och jag bebodde ett stort rum i andra våningen och en natt vaknade vi vid ett upprepat "klivitt" utanför fönstret. Då jag tittade ut, fick jag syn på en stor vit ugglasittande på

nocken av verandataket, som gick rakt ut från fönsterbrädan. Som fönstret ej kunde öppnas utan att skrämna bort fågeln, tog jag ett salongsgevär, lade mig på knä inne i rummet och sköt ett skott genom rutan, som endast fick ett litet cirkelrunt hål, och ugglan föll stendöd ned på verandan. Föräldrarna vaknade av skottet och så blev det ovelt igen. I all synnerhet som denna art av ugglor var fridlyst och sålunda förbjuden att avliva. Tyvärr, ty uppstoppad skulle den ha utgjort ett praktexemplar för vilken samling som helst.

Även om jag under somrarna på Didriksdal hade feriearbete att utföra, så fanns mycken tid över för allehanda tidsfördriv och roliga arbeten såsom anläggande av tennisbana, en skjutbana med markörgrav och automatisk tavelväxling, byggandet av en kanot och en hopptrampolin samt svarvning av diverse föremål. Ett av de sista åren på nittitalet lärde jag mig åka vilociped på en antik pjäs av kompakt järnkonstruktion, som gjorde den ohyggligt tung, och med likaledes kompakt smal gummibeklädnad på hjulen. Rörkonstruktionen och de pneumatiska ringarna voro ej uppfunna ännu eller åtminstone ej vanliga. Ungefär samtidigt började jag fotografera med en liten lådkamera, vilken jag fått av min far, som var mycket road av fotografering. Själv hade han en engelsk bälgkamera för både film och plåtar, ett på den tiden tekniskt mästerverk. Som en kuriositet kan nämnas, att då han första gången skulle pröva denna kamera, ställde han den i det öppna fönstret i stadsvåningen Styrmansgatan 45 och just som han knäpper av, flyger arméns laboratorium å Ladugårdsgärdet genom en explosion i luften, varför han fick rökmolnet med på plåten!

Man skulle tro att vår vöstelse i skärgården under uppväxtåren skulle ha predestinerat oss för

segling, men min mor, som var uppfödd å Västkusten och där varit vittne till en rad olyckor, voro vi förbjudna att adka denna sport, vilket dock ej hindrade min bror och mig att rigga en av våra båtar med hemmagjorda segel samt att vid några tillfällen tjuvsegla med lånad segelbåt. Dock ej i hemmafjärden, där vi skulle ha upptäckts. Vi fingo däremot flera gånger vårt lystmäte av segelfärder, då vi av kammarherre Oscar Holterman på Brevik inviterades att deltaga i långväga utflykter i hans charmanta kutter och var jag självfallet oändligt stolt, då jag någon gång fick ta hand om rorkulten, när vädret ej var för svårt.

En regnig sommar, jag tror det var 1898, då det ofta stod som spön i backen och förhindrade mycken utomhusvistelse, fingo föräldrarna idén att inviga oss i kortens mysterier. På den tiden, långt innan bridgen ännu var uppfunnen, var whisten och bland herrarna framför allt viran spelen på modet.

Både min far och märkvärdigt nog även min mor, voro skickliga viraspelare och lärde sina söner det ädla spelet. Vi blevo snart durkdrivna entusiaster på området. Under många år spelade vi ofta vira med släkten samt med kamrater inom bekantskapskretsen, till dess bridgen började göra sitt segertåg inom allt vidare kretsar. Om jag ej minns fel, var det då jag som underlöjtnant låg som chef för högvakten på Kungl. Slottet 1909, som jag sista gången spelade en ordentlig vira, vilken pågick nästan hela natten, då man ju ändå ej skulle fått någon vederkvickande sömn genom de varannan timme gjorda visiteringarna av av- och pågående vakter. Den i tidigare år påbörjade viran blev emellertid en utomordentlig god träning för senare tiders så ofta idkade

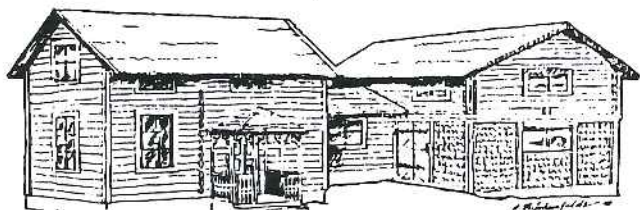
bridge. Även de flesta andra kortspel jag bedrivit, bl.a. i det i Finland på sin tid mycket gouterande "skruv", som i mångt och mycket påminner om viran, men dock var ännu svårare. Viran fick särskilt under de sista åren av sin tillvaro som allmänt sällskapsspel en mängd utväxter av ren hasard och blev härigenom den finare bridgen långt underlägsen, vilket i förening med dess otal bud, svårare att inlära, blev orsaken till dess undergång.

Fortsättning följer i nästa nummer, där Carl A. Salmonson får berätta vidare om sina pojkestreck, upplevda på Didriksdals gård för snart 100 år sedan.

Vore lögn latin,
fanns det månet lärt folk.

"Vi måste alla den vägen vandra," sa prästen, när han följde tjuven till galgbacken.

Glad Midsommar!

STOCKSTUGAN.

Den 30/4 köpte Sigvard Lönnquist mangårdsbyggnad + lada av Albert Forslund, Stordalen, Bergforsen. En plats belägen i norra Medelpad intill Indalsälven, 5 mil nordväst om Sundsvall

Sigvard hade blivit tipsad om dessa byggnader av Einar Enånger och reste dit upp, betalade 1.000:- kr tillsammans för de två byggnaderna och monterade ner dem. David Viberg, Nolsund, Hemmestavik, åtog sig transporten till Strömma den 14/6 1964 till en kostnad av 750:- kr.

MANGÅRDSBYGGNADEN: invändigt mått 5 x 9.60 mtr. fungerar idag som samlingslokal på bottenplanet och kontor i det övre planet. Verandan och dörrar är de ursprungliga.

LADAN: är det nuvarande museet med måtten 6 x 7.60 mtr i två plan. Nedre planet var ursprungligen ett öppet lider som Sigvard byggde in med dubbeldörrar ut till veranda. 1990 byggde Sigvard in verandan. Till yttervägg använde Sigvard takspån från Fågelbros huvudbyggnad, som tagits tillvara vid ombyggnad där våren 1987. Dörrarna mellan ladan och "verandan" är gamla dörrar från Fågelbro. Sigvard köpte dem för 50:- kr av Vinge 1968. Ytterdörren kommer från rivning i Järvsö, som den tidigare hembygdsföreningen ordnade.

MELLANDELEN: nuvarande köket. Byggt av 1700-talstimmer som kommer från ett härbre vid Kulans brygga. Årtal finns på avsågad kubbe. Dörren mellan köket och museet är från äldsta postkontoret, som var inrymt i Strömma-affären.

1985 köpte Värmdö kommun fastigheten och Strömma hembygdsförening fick nyttjanderätten.